

"Op weg naar de toekomst!"

Arthur van Dijk
Commissaris van de Koning
HNP-Voorzitter

De aanbevelingen van de gezamenlijke Nederlandse provincies aan de nieuwe Europese Commissie en de Strategische EU-agenda voor de periode 2024 – 2029 zijn toegespitst op de hierna volgende zes gezamenlijke dossiers, waarbij klimaatdoelen, economische voorspoed, veiligheid en democratische waarden richtinggevend zijn.

Wij gaan graag het gesprek aan over hoe de provincies een waardevolle bijdrage leveren vanuit de zes dossiers.

Talen:

Online lezen?

Agrofood

Innovatief, circulair en natuur-inclusief: dat is de Europese landbouw

"Onze provincies zijn belangrijk in de wereldwijde voedselvoorziening. We innoveren op een circulaire en natuur-inclusieve manier. Met beschikbare EU-tools, dragen wij bij aan de duurzame landbouwtransitie!"

Mariëtte van Leeuwen

Gedeputeerde provincie Zuid-Holland
HNP-Dossierhouder Agrofood

Egbert van Dijk

Gedeputeerde provincie Drenthe
HNP-Dossierhouder Agrofood

De provincies zijn voor de verduurzaming van landbouw, waar een innovatieve aanpak voorop staat: bijvoorbeeld door het combineren van besparingen op krachtvoer en kunstmest met investeringen in technische systemen zoals sensoren en stalsystemen. Innovaties in de eiwittransitie dragen bij aan de voedselzekerheid en een duurzaam voedselsysteem. Innovatie is de voorwaarde voor een circulaire en natuur-inclusieve land- en tuinbouw. Zo produceren kringloopboeren voedsel op een natuur-inclusieve wijze. Ze dragen met respect voor bodem, water en lucht bij aan de voedselzekerheid. Weten hoe landbouw in Nederlandse regio's bijdraagt aan effectief landschaps- en natuurbeheer? Lees over de [veertig agrarische collectieven](#) die we rijk zijn.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Kom met beleid dat een verdienmodel voor agrariërs garandeert.
- Combineer korte ketens en publiekscampagnes om duurzame, lokale producten te stimuleren.
- Kom met een voorstel ter bevordering van duurzame, Europese voedselsystemen.
- Stuur in het GLB aan op doelen waarbij meerdere transitiepaden mogelijk zijn.
- Verlaag administratieve lasten in de landbouw.
- Geef kringloopboeren meer ruimte in de regelgeving, door te doen aan stimuleringsbeleid.

Circulaire Economie

De economie van de toekomst is circulair

"Circulariteit moet bijdragen aan het realiseren van EU-doelstellingen: voor klimaat, CO2-reductie, innovatie, werkgelegenheid, energietransitie en milieu. Bouw voort op het Circulair Economie Actieplan (2020) en werk hier samen met regio's. Provincies zijn een verbindende schakel tussen regionaal en (inter)nationaal!"

Esther Rommel

Gedeputeerde provincie Noord-Holland
HNP-Dossierhouder Circulaire Economie

Friso Douwstra

Gedeputeerde provincie Fryslân
HNP-Dossierhouder Circulaire Economie

In de huidige, lineaire economie verspillen we veel grondstoffen en dit is schadelijk voor ons milieu. Regio's hebben een belangrijke rol in het stimuleren van circulair ondernemerschap en het creëren van ruimte voor circulaire ontwikkelingen. Een mooi voorbeeld daarvan is de [Vereniging Circulair Friesland](#) (VCF), die publieke en private stakeholders bundelt en met een bottom-up aanpak de transitie naar een circulaire provincie stimuleert. De VCF is daarmee een voorbeeld van succesvolle, regionale samenwerking op circulariteit. Via een I3-project zoals [RegioGreenTex](#), zet Oost-Nederland zich in voor een circulaire textielindustrie. En lees ook hoe een pionierend Noord-Hollands bedrijf in het [EU Interreg WOW! Project](#) impact maakt met het terugwinnen van grondstoffen uit rioolwater.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Kies voor een regionale aanpak van de circulaire transitie en maak ruimte voor de opschaling en de financiering van circulaire innovaties.
- Vergroot de marktkansen voor circulaire producten en promoot circulaire businesscases.
- Maak afvalstoffenstromen meer inzichtelijk.
- Zorg voor een meer samenhangend beleid voor de (chemische) industrie i.r.t. circulariteit.
- Meer aandacht voor circulariteit van begin tot eind van de waardeketen.

Duurzame en Gezonde Leefomgeving

Opgaven realiseren met robuust en veerkrachtig milieusysteem

"Voldoende en schoon water is essentieel voor een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Daarom zetten Nederlandse provincies in op uitvoerbare Europese kaders voor water, bodem en lucht."

Mirjam Sterk

Gedeputeerde provincie Utrecht
HNP-Dossierhouder DGLO

Bram Schmaal

Gedeputeerde provincie Groningen
HNP-Dossierhouder DGLO

Water is de bron van het leven. Provincies werken daarom aan het verbeteren van de waterkwaliteit door uitvoering van de Kaderrichtlijn Water richting 2027. Dit is niet eenvoudig. Of het nu gaat om stedelijk afvalwater, invasieve exoten of emissies van industrie en landbouw – er zijn veel factoren van belang. De waterkwaliteit verbeteren is dus een veelzijdige taak, die symbool staat voor veel provinciale opgaven op het gebied van milieu: de ambities zijn serieus, de bron van vervuiling is meevoudig en de provinciale beleidsruimte is beperkt. Deze opgave vraagt daarom om EU-beleid dat is getoetst op uitvoerbaarheid en waarin de logische onderlinge samenhang van regels en regionaal maatwerk is gewaarborgd.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Meer aandacht voor implementatie en regionale uitvoerbaarheid van beleid, a.d.h.v. provinciale praktijkervaring met EU-milieuregelgeving.
- Milieu-opgaven voor bodem, water en lucht, vanwege hun onderlinge samenhang, op EU-niveau coördineren en op elkaar afstemmen.
- Bij de implementatie van Europees milieubeleid ruimte bieden voor regionaal maatwerk, zodat provincies de juiste balans tussen water, natuur, landbouw, industrie, stad en land vinden.

Klimaat en Energie

Regionaal maatwerk en haalbaarheid bij EU klimaatdoel voor 2040

"We werken toe naar het EU-klimaatdoel voor 2040. Houd daarom rekening met uitvoerbaarheid voor de regio's. Help ons door het haalbaar en betaalbaar te maken, zodat we de energietransitie kunnen versnellen."

Ans Mol

Gedeputeerde provincie Gelderland
HNP-Dossierhouder Klimaat & Energie

Een effectieve uitrol van duurzame energieprojecten is sterk afhankelijk van een robuuste en toekomstbestendige grensoverschrijdende en regionale energie-infrastructuur. Het realiseren hiervan heeft prioriteit vanuit provincies. Regionale partijen en lokale bevolking in Nederland ondervinden belemmeringen in de snelheid van de energietransitie door netcongestie en tekort aan capaciteit. Netbeheerders waarschuwen dat er voor grootverbruikers geen nieuwe aansluitingen op het stroomnet meer mogelijk zijn. Dit is al het geval in drie provincies, en eind dit jaar in maar liefst zes. Voor de provinciale inzet op energietransitie en een gezonde economie zijn dringend maatregelen nodig.

Aangaande de nieuwe EU-klimaatdoelstelling om in 2040 een CO2-reductie van 90% te behalen, zetten de provincies in dialoog met de Europese Commissie in op het waarborgen van het concurrentievermogen van de bestaande industrie en de landbouw en het dichten van de sociaaleconomische kloof.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Inzet op regionale en randvoorwaardelijke aspect bij (grens)infrastructuur om opgaves te realiseren.
- Regionaal maatwerk en haalbaarheid voorop stellen bij totstandkoming en uitvoering van het klimaatdoel voor 2040.
- Voldoende financiering uit EU-programma's voor innovaties inzake de energietransitie.
- Kwalitatieve i.p.v. kwantitatieve normering en doelstellingen op klimaat en energie.
- Versterk de (grensoverschrijdende) energie-infrastructuur binnen de EU.

Mobiliteit

Multimodaliteit op stad én platteland, met slim ruimtegebruik

"De EU moet verder op de ingeslagen weg richting zero-emissie vervoer in alle regio's in de EU. Met behulp van Europese investeringen in onze regio's bereiken we een schoon en slim Europees transportnetwerk."

Erwin Hoogland

Gedeputeerde provincie Overijssel
HNP-Dossierhouder Mobiliteit
HNP-Dossierhouder Regionale Economie

Provincies werken aan duurzame en slimme mobiliteit: met CEF-investeringen in schone binnenhavens en -vaart ([Rhombus](#) & [RH2INE](#)) en grensoverschrijdende spoorverbindingen ([Wunderline](#)); door Interreg-samenwerking om fietsgebruik te stimuleren ([MegaBITS](#)). Daarnaast zien we in de regio innovatieve ontwikkelingen en pilots om vervoer in de toekomst te verduurzamen, denk daarbij aan de toepassing van drones en de ontwikkeling van de hyperloop. Alleen samen - als EU, Rijk én provincies - verduurzamen we de Europese transportsector.

De uitvoerbaarheid van EU-transportwetgeving is voor regio's ook van groot belang, zoals met de herziening van het TEN-T netwerk. Provincies zijn blij dat er voor meerdere regio's nu één regionaal mobiliteitsplan mag worden opgesteld.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Werk met provincies aan nieuwe wetgeving voor multimodale, digitale mobiliteitsdiensten.
- Meer aandacht voor implementatie en regionale uitvoerbaarheid van EU-transportwetgeving.
- Aandacht voor multimodaliteit in verstedelijkte en plattelandsregio's, met slim ruimtegebruik.
- EU-investeringen verbeteren voor energie-infrastructuur en slimme mobiliteit (onder andere voer- en vaartuigen), niet alleen voor koploper initiatieven. Dit voor het verbeteren van de grensoverschrijdende bereikbaarheid.

Regionale Economie

Behoud aandeel ontwikkelde regio's in structuurfondsen

"Provincies willen ook na 2028 structureel kunnen blijven investeren in hun regionale ontwikkeling met de Europese cohesiemiddelen. Hierin past geen nationalisatie van EU-investeringsfondsen voor regio's."

Erwin Hoogland

Gedeputeerde provincie Overijssel
HNP-Dossierhouder Mobiliteit
HNP-Dossierhouder Regionale Economie

Jan Klopman

Gedeputeerde provincie Flevoland
HNP-Dossierhouder Regionale Economie
HNP-Dossierhouder Digitalisering

Elianne Demollin-Schneiders

Gedeputeerde provincie Limburg
HNP-Dossierhouder Digitalisering

EU-structuurfondsen zijn een fundamentele pijler voor de regionale economie en van blijvend belang in de toekomst. Provincies voeren veel taken van Europees belang uit, zijn eindverantwoordelijk voor het regionaal ruimtelijk-economisch beleid en investeren in de maatschappij. Op [The Green Village](#) in Zuid-Holland komen overheden, onderzoekers, studenten, start-ups en ondernemers samen om vandaag te werken aan de innovatieopgaven van morgen. Dit kan, door de structuurfondsen! Ook het project [ET Pathfinder](#), van de infrastructuur voor de Einsteintelecoop in Limburg, komt zo tot stand.

Input voor de Strategische EU-agenda 2024-2029:

- Benut de gereserveerde EU-middelen waarvoor ze bedoeld zijn, zoals Horizon Europe, en niet automatisch voor crisissteun.
- Voldoende structurele middelen, ook voor ontwikkelde regio's, mede om de klimaatopgave, de groene transitie en innovatie te realiseren.
- Meer middelen voor grensoverschrijdende transnationale programma's en het I3-Instrument.
- Een gebiedsgerichte aanpak met maatwerk in de uitvoering en uitvoerbare kaders, ook voor de provinciale Digitaliseringsopgave en de innovatieopgave m.b.v. het Horizonprogramma.

Zonder regio's, geen Unie

Meer weten over de zes gezamenlijke dossiers? Het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) maakt jaarlijks een werkplan. Dit werkplan biedt het kader dat bepalend is voor de HNP-activiteiten in Brussel.

Ga naar het [HNP-werkplan 2024](#) of download het werkplan door de QR-code te scannen.

Het [voltallige HNP-bestuur](#), september 2023

Meer weten? Ga naar:

www.nl-prov.eu

[@HNPBrussel](https://twitter.com/HNPBrussel)

[Huis van de Nederlandse Provincies](https://www.linkedin.com/company/huis-van-de-nederlandse-provincies)

hnp@nl-prov.eu

[De Europese Ster](#)